

[Brixtofte]

Ved gennemlæsning af udvalgsrapporterne fra maj 1980 kan man konstatere to ting. For det første kunne udvalget ikke vriste beregningsgrundlaget fra ministeren, så her er ansvaret klart placeret. For det andet var det ikke muligt at få de kommentarer fra Kommunernes Landsforening til betalingskalkylen, herunder de økonomiske beregninger, som kunne have forhindret, at man lavede en lovgivning med en så stor fejl. Kommunernes Landsforening fralagde sig ethvert ansvar for beregningen. Også på dette punkt er ansvaret klart placeret, og det ønsker jeg at fremhæve af historiske årsager.

Ansvaret for fejlregningen er regeringens og forligspartiernes. De har i fællesskab truffet den politiske beslutning at vedtage en dårligt forberedt lov på et tidspunkt, hvor man ikke havde gennemarbejdet tingene tilstrækkeligt. At bevise den påstand er overflødig. De mange nye cirkulærer, de mange bebudede lovindgreb, der skal rette på tingene, og regnefejlen er tilstrækkeligt til at dokumentere, at denne påstand er rigtig.

Det kan i sig selv være tilfredsstillende, at ministeren har erkendt ansvaret, men jeg synes ikke, at ministeren skal stå alene. Det er hele regeringens ansvar, og det er forligspartiernes ansvar, at man vedtog en lov på et tidspunkt, hvor tingene ikke var ordentlig forberedt. Jeg går ud fra, at vi i dag, nu hvor ministeren så klart har erkendt ansvaret, får en tilsvarende erkendelse fra forligspartierne, for de har i høj grad et medansvar for dette lovsjuskteri.

Det kan selvfølgelig ærgre os alle, at man har været så længe om at komme til erkendelse, idet kommunerne allerede i efteråret kunne påvise, at der manglede en halv milliard kroner. Det tog altså yderligere et halvt år, inden forligspartierne og regeringen kunne overbevise sig selv om, at det var kommunerne, der havde ret.

Dette er nok om det historiske; det er der ikke grund til at træde mere i.

Men hvad skal der så ske pr. 1. august? Det er meget interessant. Betalingsreglerne vil fortsætte som hidtil. Det kan vi være tilfredse med, fordi vi foretrækker det princip, at brugerne betaler en andel af driftsudgifterne. Men den halve milliard kroner består jo af to kvarte milliarder kroner. Den ene kvarte milliard er den merudgift, kommunerne havde fået, hvis de nye regler var blevet ind-

ført. Den undgår kommunerne. Men den anden kvarte milliard, den besparelse, man skulle have opnået, har vi ikke hørt noget til. Vi må slå fast i dag, at det er regeringens og forligspartiernes ansvar, hvis skatten i kommunerne skal hæves i de kommende år, fordi man har gennemført en lov, der ikke har givet de besparelser, man har lovet kommunerne. Det er vigtigt at slå fast, at regeringen og forligspartierne skylder kommunerne en kvart milliard kroner i besparelser på dette område. Dertil kommer, at der er stor usikkerhed omkring de økonomiske beregninger vedrørende alle de øvrige dele af socialindkomstlovene. Hvordan går det med kontanthjælpen? Hvordan bliver udbetalingerne dér i forhold til, hvad man havde lovet? Det er højst usikkert, det er ikke for meget at sige, at der dér vil ske en voldsom stigning i udgifterne. Det kan man allerede nu konstatere i en række kommuner efter de første 3 måneder.

På baggrund af de mange fejl, på baggrund af udsigten til, at kommunerne ikke får de lovede besparelser, synes jeg, det var rigtigt, at man kulegravede alle disse love, der er vedtaget, i samarbejde med Kommunernes Landsforening, så man fik klarlagt, hvor mange andre fejl der er begået. Hvorledes er kommunerne stillet, når de skal budgetlægge for 1982? Jeg vil foreslå, at regeringen går i gang med et sådant udvalgsarbejde, så man ved budgetlægningen i kommunerne til efteråret ved, hvor man er henne, og regeringen kan komme med de besparelser, der skal erstatte de besparelser, der forsvandt ud i den blå luft.

Agnete Laustsen (KF):

Socialministeren er en belæst person, men ét værk er desværre undgået hendes opmærksomhed. Det er også et gammelt værk, nemlig fra 1610, af jesuiterordenens fjerde general, Aquaviva hed han, om, hvordan de styrende bør optræde. I det siges de kendte ord: »Fortiter in re, suaviter in modo«. På dansk: »Stærk i sagen, mild i formen«.

Hvis socialministeren havde husket dette citat, så ville hun og forligspartierne næppe have gennemtrumfet socialindkomsten og dens følgelove. Men ministeren foretrak desværre at være stærk i formen. Det var et fordelingspolitisk prestigeprojekt, der i mangel